 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_236_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI KAUGPILOODI CERTIFIKAAT		
	Koostamise kuupäev: 17.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	1/5

SISUKORD

1. EESMÄRK.....	1
2. MÕISTED JA LÜHENDID	2
3. TEENUSE SISENDID	2
4. TEENUSE VÄLJUNDID	2
5. KÄSITLUSALA	2
6. OSAPOOLED JA VASTUTUS.....	2
7. SEOTUD DOKUMENDID.....	3
8. TEENUSE OSUTAMISE PROTSESSI KIRJELDUS	3
9. TOETAVAD INFOSÜSTEEMID	4
Lisa 1. Protsessiskeem.....	5

1. EESMÄRK

Teenuse reguleerib kaugpiloodi algpädevust A1/A3 ning selle algpädevuse eksami sooritamist.

Käitaja poolt kaugpiloodiks määratud isik peab kaugpiloodi algpädevuse omandamiseks vastama Euroopa komisjoni rakendusmääruse 2019/947 lisa A punkti UAS.OPEN.020 lõikes 4 sätestatud nõuetele. Kaugpiloodi pädevuse saamiseks peab isik tõendama oma pädevust vastavalt käitamiskategooriale, sooritades selleks eksami. Eksam sooritakse pärast õppematerjalide iseseisvat läbitöötamist. Õppematerjalid on kättesaadavad [Transpordiameti kodulehel](#).

Kaugpiloodi A1/A3 pädevuse saamiseks tuleb isikul iseseisvalt läbida veebipõhised õppematerjalid ning valikvastustega teooriaeksam. Eksamil hinnatakse alustadmisi, mis on lahti kirjutatud teenuse osutamise protsessi kirjelduses punktis 8.1.8. ning millel põhinevad kõik muud kaugpiloodi pädevustasemed. Pärast eksami sooritamist annab Transpordiamet isikule välja tõendi väljaõppe läbimise kohta. Tõend annab kaugpiloodile õiguse juhtida mehitamata õhusõidukite süsteeme alamkategooriates A1 ja A3. Kui isik on läbinud koolituse ja saanud pädevust tõendava tunnistuse mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis, ei pea eksamit Eestis enam läbima. Kaugpiloodi algpädevuse A1/A3 omandamine ja pikendamine on riigilõivuvaba.

Kaugpiloodi pädevuse omandamine toimub Lennunduse eksamikeskuses, mistõttu on teenus veebipõhine. Kaugpiloodile annab see mugava võimaluse töötada läbi õppematerjalid ning läbida teoreetiliste teadmiste oskus endale sobival ajal.

Isik saab endale eksami edukal sooritamisel tõendi, et on läbinud vastava koolituse ning mehitamata õhusõiduki süsteemi ohutuks juhtimiseks vajalikud teadmised.

1.1. Teenuse sihtrühm

Teenuse sihtrühmaks on mehitamata õhusõidukite süsteemide kaugpiloodid.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_236_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI KAUGPILOODI CERTIFIKAAT		
	Koostamise kuupäev: 17.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	2/5

1.2. Teenuse osutamise kanalid

Transpordiameti lennuohutuse järelevalve infosüsteem [LOIS](#) ja [Lennunduse eksamikeskus](#).

1.3. Teenuse osutamise arvu määramine

1.3.1. Kaugpiloodi algpädevuse soorituste puhul hinnatakse veebipõhise koolituse tõendi saanud isikute arvu. Ühtlasi saab sealt ülevaate eksami positiivsete ja negatiivsete tulemuste kohta ja eksami soorituste arvu kohta.

1.3.2. Pädevuse omandanud kaugpilootide statistika on saadaval Lennunduse eksamikeskuses.

2. MÕISTED JA LÜHENDID

2.1. **A1/A3** – mehitamata õhusõidukite avatud kategooria alamkategooria, milles lendamiseks on vajalik omandada vastav pädevus.

2.2. **Mehitamata õhusõiduk** – õhusõiduk, mis lendab või on projekteeritud lendamiseks autonoomselt või kaugjuhtimisel nii, et selle pardal ei ole pilooti.

2.3. **Mehitamata õhusõiduki süsteem** – mehitamata õhusõiduk ja selle kaugjuhtimisseadmed.

2.4. **Mehitamata õhusõiduki süsteemi kaugpiloot** – füüsiline isik, kelle ülesanne on mehitamata õhusõiduki süsteemi ohutu juhtimine manuaalsete juhtimisseadmete abil või automaatjuhtimisel lendava mehitamata õhusõiduki süsteemi puhul selle lennutrajektoori jälgimine ning valmisolek igal ajal sekkuda ja lennutrajektoori muuta.

2.5. **Mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja** – juriidiline või füüsiline isik, kes käitab või kavatses käitada üht või mitut mehitamata õhusõiduki süsteemi.

3. TEENUSE SISENDID

Isik siseneb lennuohutuse järelevalve infosüsteemi LOIS, mille järgselt suunatakse isik pärast taotluse esitamist sooritama kaugpiloodi algpädevust Lennunduse eksamikeskuses.

4. TEENUSE VÄLJUNDID

Teenuse väljundina saab kaugpiloot eksami positiivse sooritamise korral lennuohutuse järelevalve infosüsteemis LOIS A1/A3 algpädevuse veebipõhise koolituse läbimist tõendava tõendi (sari 13.11-3, säilitustähtaeg 5 aastat).

5. KÄSITLUSALA

Avatud kategoorias mehitamata õhusõidukite süsteeme käitavad kaugpiloodid peavad vastama Euroopa komisjoni rakendusmääruse 2019/947 lisa A osas sätestatud pädevusnõuetele. Käitaja poolt määratud isik peab kaugpiloodi A1/A3 algpädevuse omandamiseks vastama Euroopa komisjoni rakendusmääruse 2019/947 lisa A punkti UAS.OPEN.020 lõikes 4 sätestatud nõuetele.

6. OSAPOOLED JA VASTUTUS

Osapool	Vastutus protsessi raames
Vaneminspektor	Vaneminspektoril on õigus muuta, lisada ja kustutada eksami küsimusi. Vaneminspektoril on järelevalve teostamiseks läbitud nii vastavad ametisisesed kui ka Euroopa tasandil nõutavad koolitused ning omandatud vajalikud teadmised.
Peakasutaja	Lennuohutuse järelevalve infosüsteemis ja Lennunduse eksamikeskuses saab peakasutaja seadistada ja hallata süsteemi, teostada uuendusi ja tegeleda importidega.
Isik	Vastutab taotluse täitmise ja esitatud andmete õigsuse eest.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_236_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI KAUGPILOODI SERTIFIKAAT		
	Koostamise kuupäev: 17.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	3/5

7. SEOTUD DOKUMENDID

7.1. Õigusaktid

- Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/947.
- Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/945.
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2018/1139.
- Haldusmenetluse seadus.
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2016/679.

7.2. Seotud juhendid ja muud dokumendid

- 7.2.1. Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajaks registreerimise teenuse protseduur OT_237_K1.
- 7.2.2. Mehitamata õhusõiduki süsteemi registreerimise teenuse protseduur OT_238_K1.
- 7.2.3. Mehitamata õhusõidukite süsteemide käitajatele ja kaugpilootidele ohutut käitamist edendava teabe ja suuniste andmine toimub Transpordiameti kodulehe ning sotsiaalmeedia kaudu.
- 7.2.4. Kaugpiloodi A1/A3 algpädevuse õppematerjalid on saadaval [Transpordiameti kodulehel](#).

8. TEENUSE OSUTAMISE PROTSESSI KIRJELDUS

8.1. Kaugpiloodi algpädevuse omandamine

- 8.1.1. Isik siseneb algpädevuse A1/A3 saamiseks lennuohutuse järelevalve infosüsteemi LOIS, kus märgib taotlusel, et soovib minna sooritama algpädevuse A1/A3 eksamit.
- 8.1.2. Isiku sisenemisel süsteemi, teeb süsteem päringu rahvastikuregistrist ning tuvastab isiku.
- 8.1.3. Isikul tuleb valida teenus „Lennundusega seotud sertifitseerimine” ning seejärel "Kaugpiloodi A1/A3 algpädevuse taotlemine". Taotluse esitamisel suunab lennuohutuse järelevalve infosüsteem LOIS isiku Lennunduse eksamikeskusesse.
- 8.1.4. Lennuohutuse järelevalve infosüsteem LOIS kontrollib, kas viimase 6 kuu jooksul on isikult tõend või pädevustunnistus ära võetud. Sel juhul keeldub süsteem uue pädevuse väljastamisest.
- 8.1.5. Igale eksamit sooritavale isikule genereeritakse unikaalne link, millega saab Lennunduse eksamikeskusesse siseneda ainult vastav isik. Kui isik on korra juba korra LOISi kaudu Lennunduse eksamikeskusesse sisse loginud, siis on ta eksamile registreeritud.
- 8.1.6. Kaugpiloodi algpädevuse eksamit on Lennunduse eksamikeskuses võimalik sooritada maksimaalselt kaks korda ööpäeva jooksul. Maksimaalset negatiivsete soorituste arvu piiratud ei ole, ehk kaugpiloot saab sooritada eksamit nii kaua, kuni on saanud positiivse tulemuse.
- 8.1.7. Kaugpiloodi eksam kestab tund aega.
- 8.1.8. Eksam koosneb 40 valikvastustega küsimusest, mille positiivseks sooritamiseks tuleb kaugpiloodil koguda vähemalt 75% võimalikust punktisummast. Iga õige vastus annab 1 punkti.
- 8.1.9. Eksam hõlmab järgmisi valdkondi:
- lennuohutus;
  - õhuruumi piirangud;
  - lennundusalased õigusaktid;
  - inimvõimete piirid;
  - käitamismenetlused;
  - üldteadmised mehitamata õhusõidukite süsteemide kohta;
  - eraelu puutumatus ja andmekaitse;

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_236_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI KAUGPILOODI SERTIFIKAAT		
	Koostamise kuupäev: 17.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	4/5

- kindlustus;
  - julgestus.
- 8.1.10. Positiivsel sooritusel kantakse eksamitulemus ka lennuohutuse järelevalve infosüsteemi eksami edukalt sooritatud isiku kontole. Eksamitulemused saadetakse Lennunduse eksamikeskusest lennuohutuse järelevalve infosüsteemi iga minuti tagant.
- 8.1.11. Pärast eksami sooritamist on kaugpiloodil võimalik näha ka enda tulemusi lennuohutuse järelevalve infosüsteemi eksamite moodulis.
- 8.1.12. Kaugpiloodi pädevuse kohta annab Transpordiamet välja tõendi eksami eduka sooritamise kohta. Tõend on kättesaadav lennuohutuse järelevalve infosüsteemis LOIS. Kaugpiloodile omistatakse unikaalne kaugpiloodi identifitseerimisnumber, kui ta on omandanud vähemalt minimaalse nõutud pädevuse. Kaugpiloodi pädevuse tõendi peatamise ja kehtetuks tunnistamine toimub vastavalt Lennundusseadusele.
- 8.1.13. Kaugpiloodi teoreetiliste teadmiste veebipõhine kontroll ja punktis väljastatud 8.1.12. tõend, mida nõutakse Euroopa komisjoni rakendusmääruse 2019/947 punkti UAS.OPEN.020 alapunkti 4 alapunktiga b ja punkti UAS.OPEN.040 alapunktiga 3, kehtivad viis aastat.
- 8.1.14. Täiendkoolituse läbimine viie aasta möödudes on kohustuslik. Selleks tuleb lennuohutuse järelevalve infosüsteem LOIS kaugpiloodile meelde, et algpädevuse eksam tuleb uuesti sooritada. Teavitus saadetakse 1 kuu enne pädevuse kehtivuse lõppemist.

8.2. Eksamisüsteemi ja eksamiküsimuste haldamine

- 8.2.1. Peakasutaja saab Lennunduse eksamikeskuses ja lennuohutuse järelevalve infosüsteemis LOIS seadistada kõiki funktsioone.
- 8.2.2. Vaneminspektor saab Lennunduse eksamikeskuses lisada regulatsiooni arenemise ja siseriiklike seaduste täienemisel lisada eksamisse uusi küsimusi. Samuti saab vaneminspektor küsimusi muuta ning kustutada.
- 8.2.3. Vaneminspektor saab Lennunduse eksamikeskuses ka ülevaate selle kohta, missugused eksamiküsimused on problemaatilised vastamisel ning läbi selle parendada mehitamata õhusõidukite süsteemide valdkonda (sh õppematerjalid, juhised, koolitused).

9. TOETAVAD INFOSÜSTEEMID

Infosüsteemi nimetus	Kirjeldus, milleks kasutatakse
Lennuohutuse järelevalve infosüsteem LOIS	Lennunduse eksamikeskusesse sisenemiseks
Lennunduse eksamikeskus	Algpädevuse omandamise eksamikeskkond
Rahvastiku- või Äriregister	Süsteem teeb päringu ning tuvastab isiku
Riigi Autentimisteenus (TARA)	Lennuohutuse järelevalve infosüsteemi LOIS sisselogimise võimalus

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		OT_236_K1_r1
	MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI KAUGPILOODI SERTIFIKAAT		
	Koostamise kuupäev: 17.06.2021	Koostaja: Mait Rõõmus	5/5

Lisa 1. Protsessiskeem

